
L'enfocament restauratiu global en l'àmbit educatiu.
Quan innovar és humanitzar.

Mònica Albertí i Cortés
7è curs anual aFFac
29 de gener de 2025

L'ER(R)G

Construir relacions:

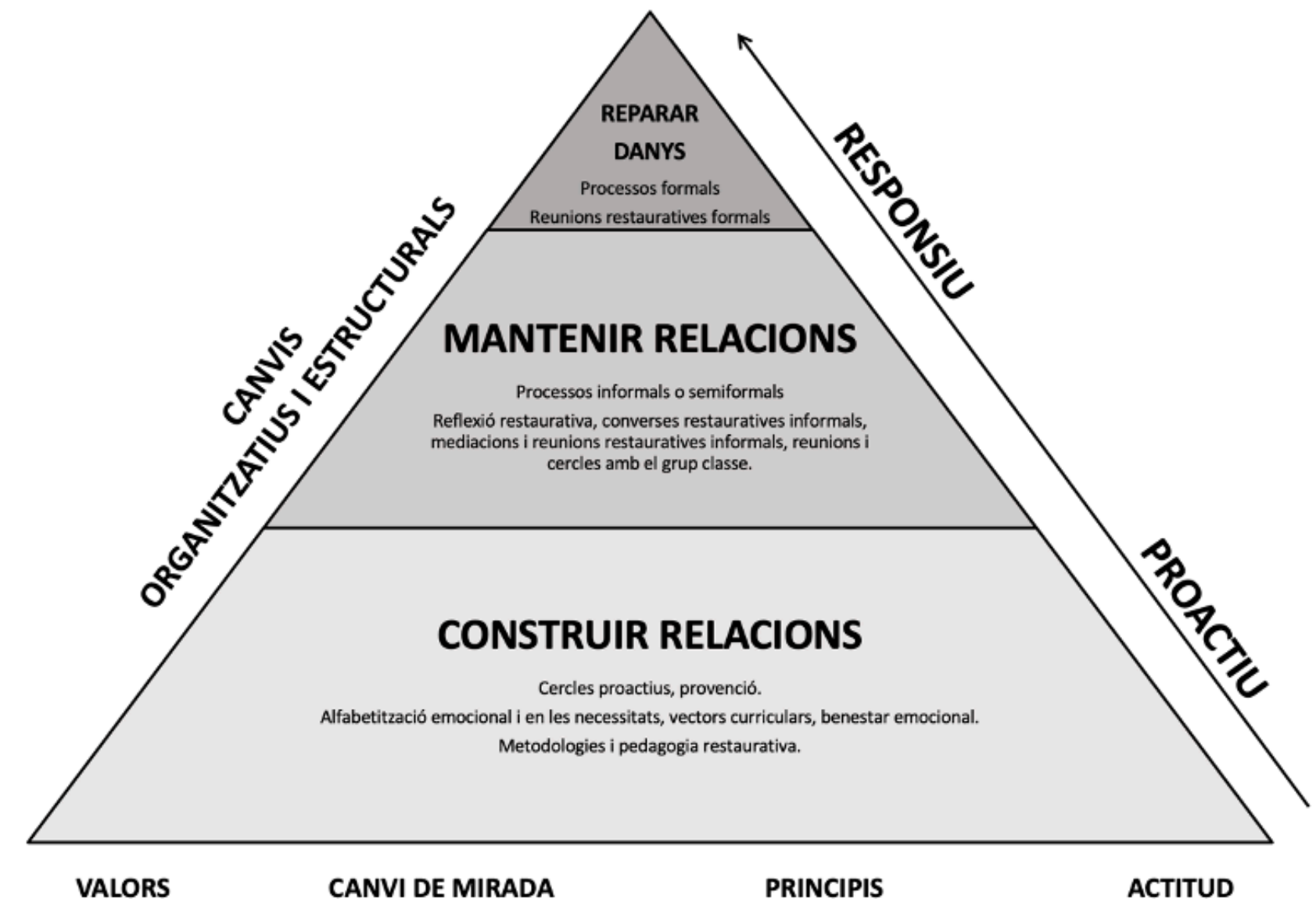
per promoure el desplegament de la provenció: el coneixement mutu, l'estima, la confiança, la participació i la cooperació, el sentiment de pertinença i comunitat (cercles proactius).

Mantenir relacions:

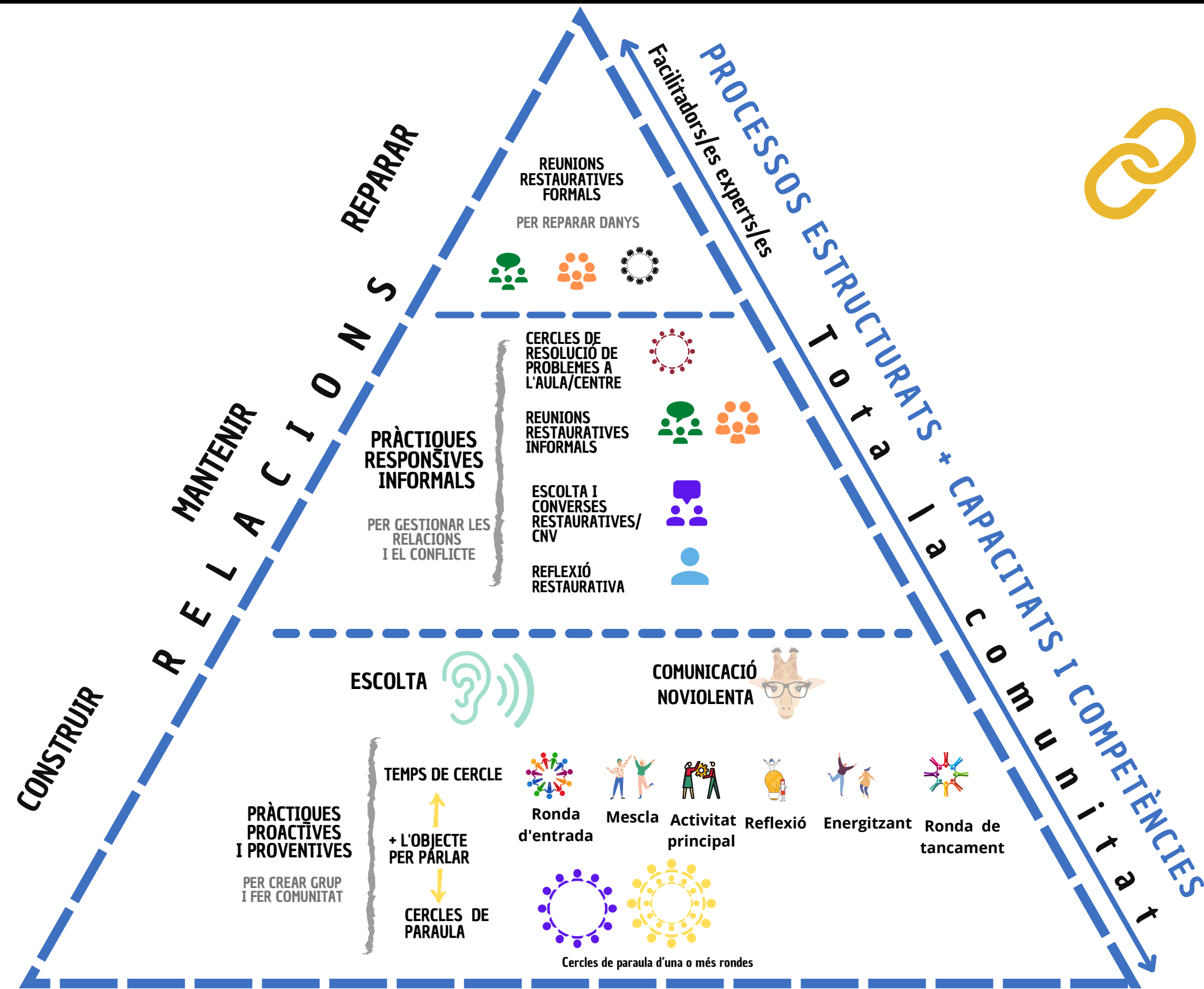
per facilitar el desenvolupament de competències relacionals i habilitats de pau (la comunicació no-violenta i l'escolta restaurativa) i pràctiques responsives informals (converses i reunions restauratives informals), curoses amb les persones i les seves necessitats. Per superar violències quotidianes (amenaces, retrets, comparacions, etc.), el càstig i la permissivitat.

Reparar relacions i danys:

per superar la punició i optar per processos inclusius, reparadors i respectuosos amb les persones.

ENFOCAMENT RESTAURATIU RELACIONAL GLOBAL

VALORS PRINCIPIS ACTITUD

Facilitadors/es experts/es

Participants

REPARAR

MANTENIR

Tota la comunitat

CONSTRUIR

DESENVOLUPAMENT DE CAPACITATS I COMPETÈNCIES

Comunicació, escolta, empatia, compassió (per als participants), les 4 erres. Facilitació de reunions restauratives (per a les persones facilitadores)

Comunicació no violenta (empatia, autoempatia, compassió)

Escolta restaurativa (empatia, autoempatia i compassió)

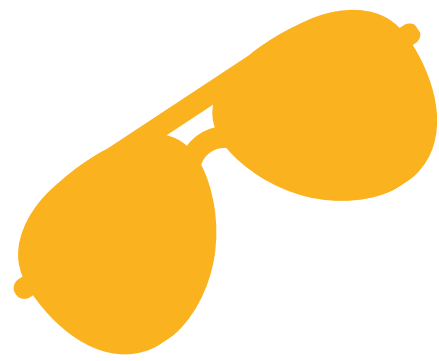
Facilitació de reunions restauratives informals

Participació en processos informals

Facilitació de cercles proactius

Participació en cercles proactius

Comunicació i escolta

PROVENCIO CONFLICTE

PREVENCIO VIOLENCIA

VALORS

↑ COHERENCIA

↑ PROCESSOS/HABILITATS I COMPETENCIES

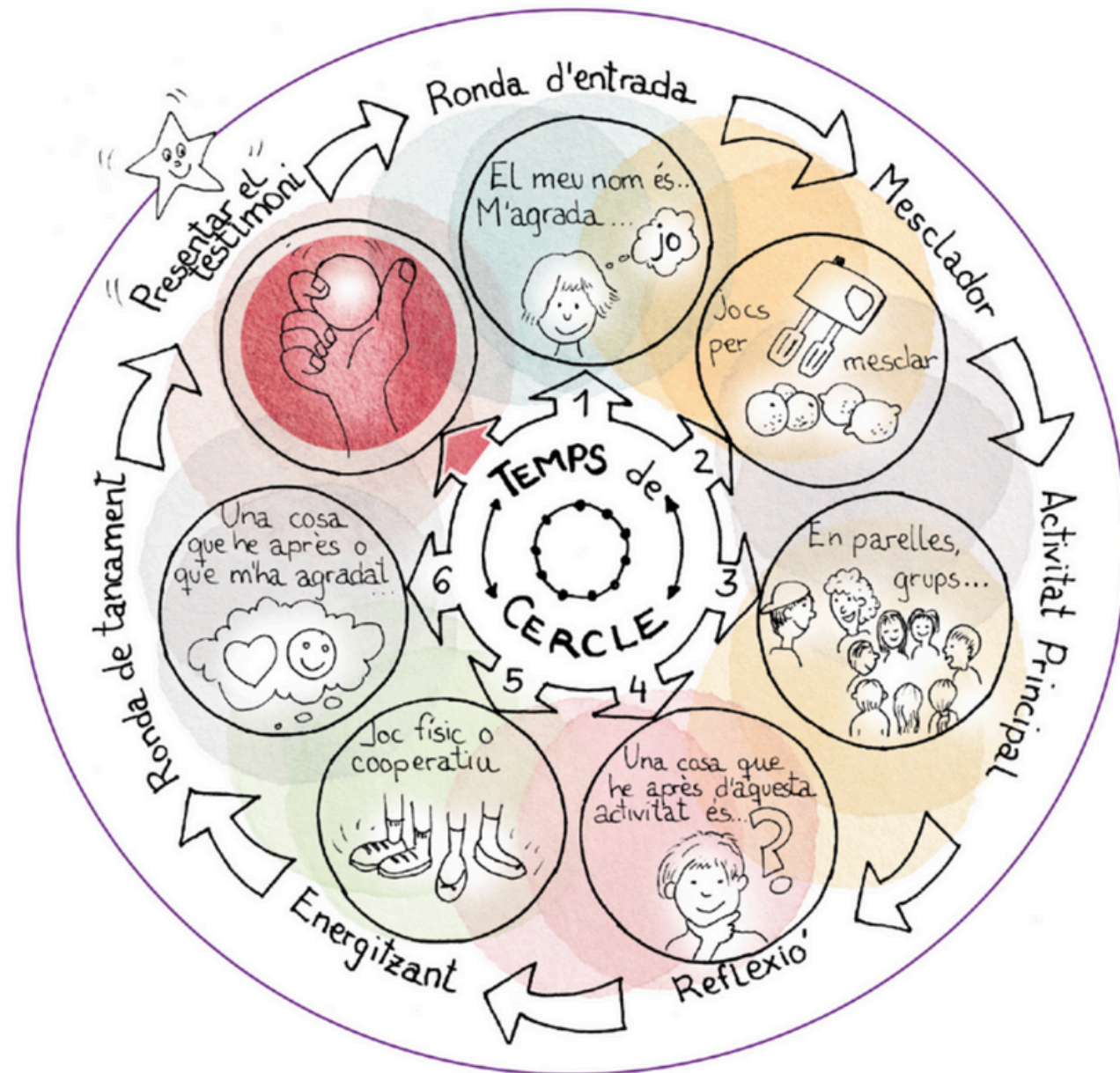

Font: Escola Cultura de Pau de la UAB

EL CERCLE PROACTIU

EL TEMPS DE CERCLE

Font: Hopkins, B. (2019). Temps de cercle i reunions en cercle. Convivèxit.

L'OBJECTE DE PARAULA

1. Quan tinc l'objecte tinc la paraula, puc parlar, però no estic obligada.
2. Quan no el tinc em comprometo a escoltar sense jutjar.
3. Em comprometo a cuidar el benestar del cercle.

EL CERCLE DE DIÀLEG

Què aporta la metodologia de cercle?

LA FINESTRA RELACIONAL

H.ZEHR

- CULPABILIZACIÓ VS RESPONSABILIZACIÓ
- REONEIXEMENT
- REPARACIÓ
- AFECTACIÓ
- COMUNITAT

- PERCEPCIÓ DEL CONFLICTE
- CONFLICTE VS VIOLÈNCIA
- CONDUCTA
- CONSEQÜÈNCIES

Finestra relacional (D.Vaandering).

Finestra de la de la disciplina social (McCold i Wachtel).

Els altres no són objectes a controlar sinó persones amb les quals ens relacionem.

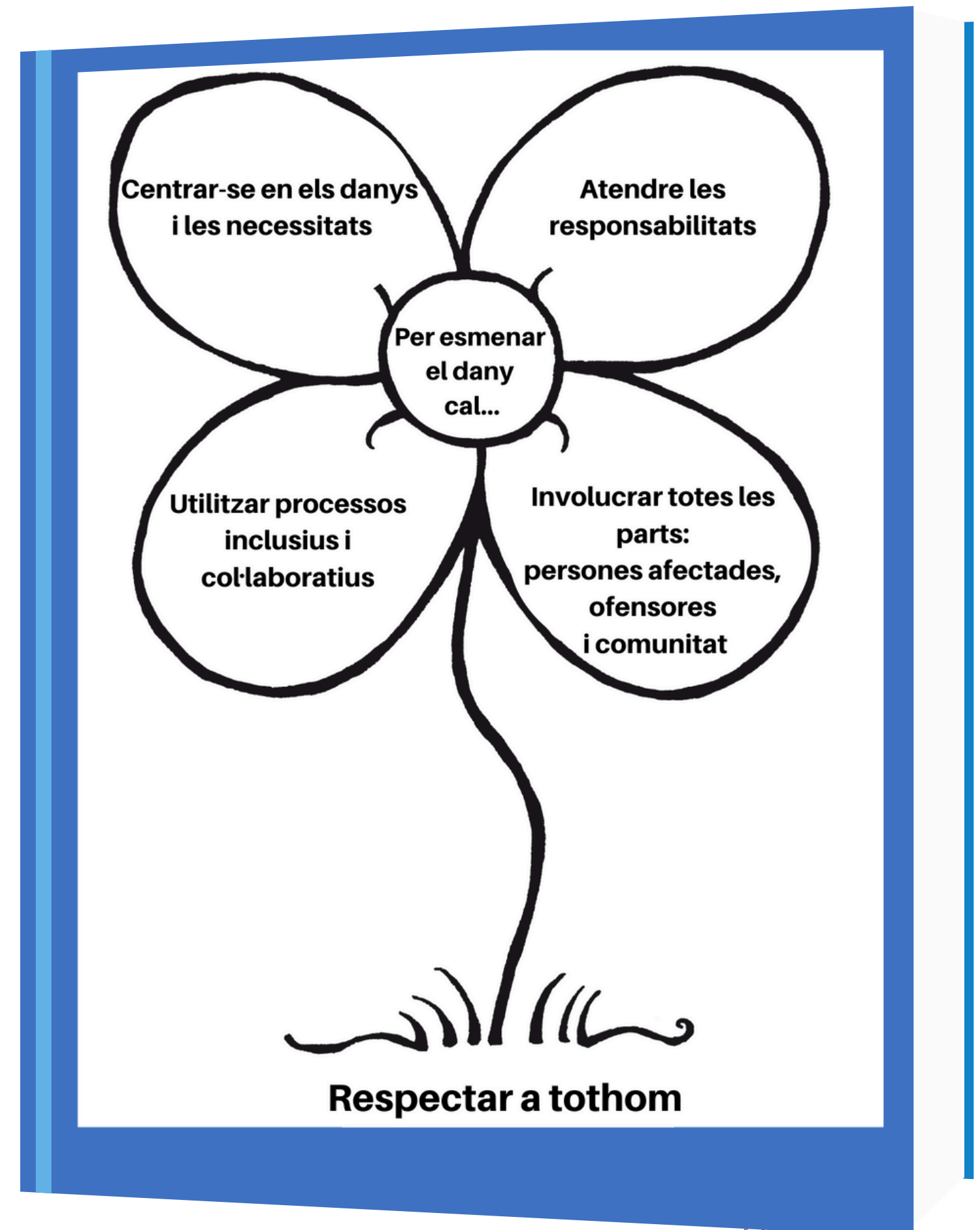
D.Vaandering

CARACTERÍSTIQUES DE LES PRÀCTIQUES RESPONSIVES

El pequeño libro de la justicia restaurativa. H.Zher

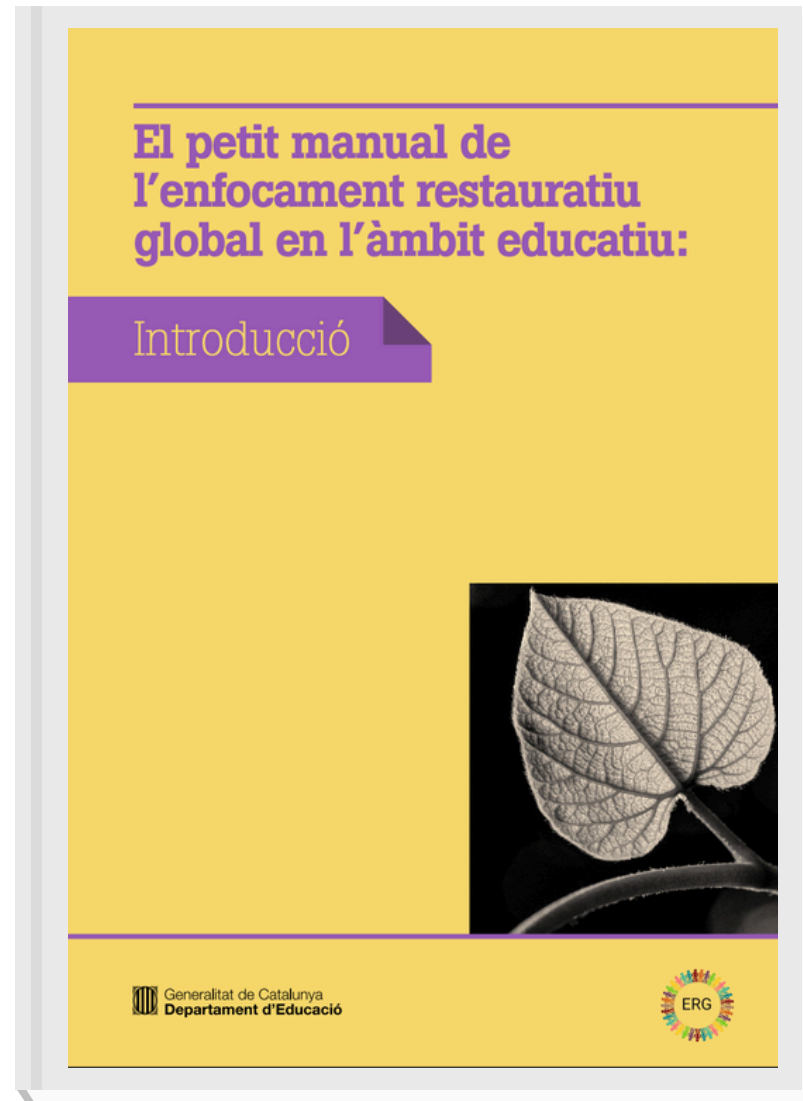
CARACTERÍSTIQUES DE LES PRÀCTIQUES RESPONSIVÈS

LES 4 R

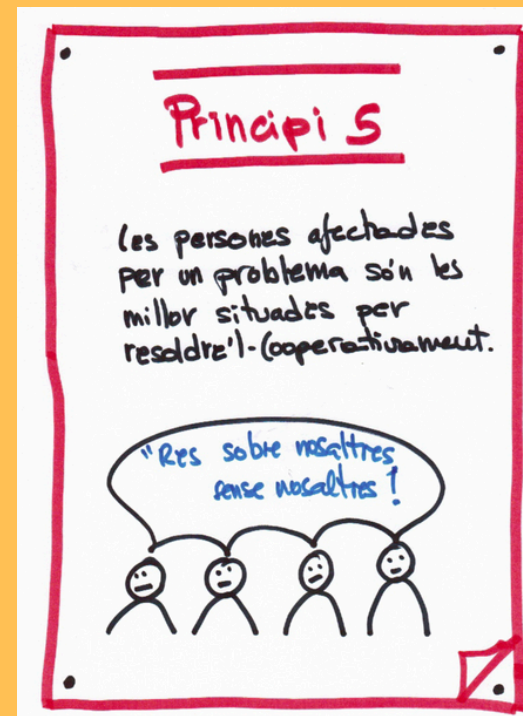
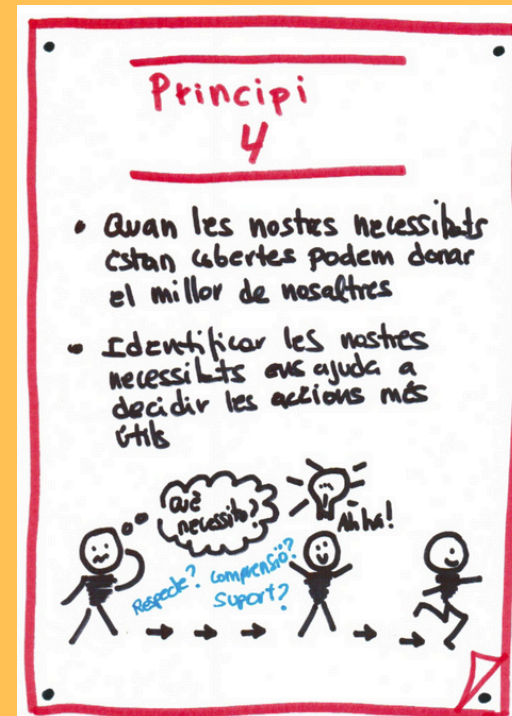
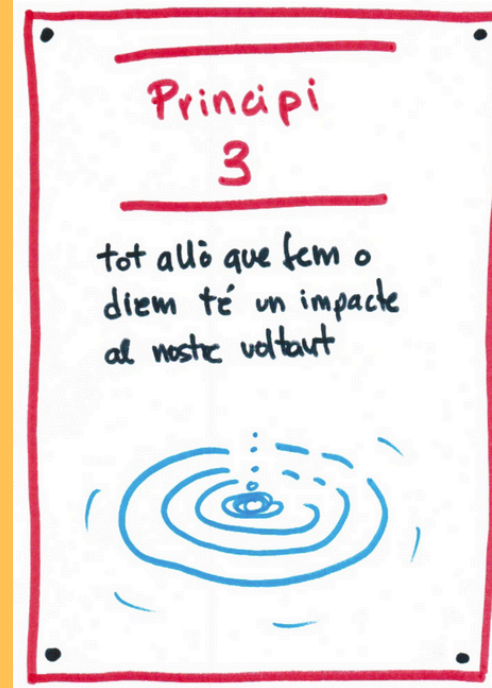
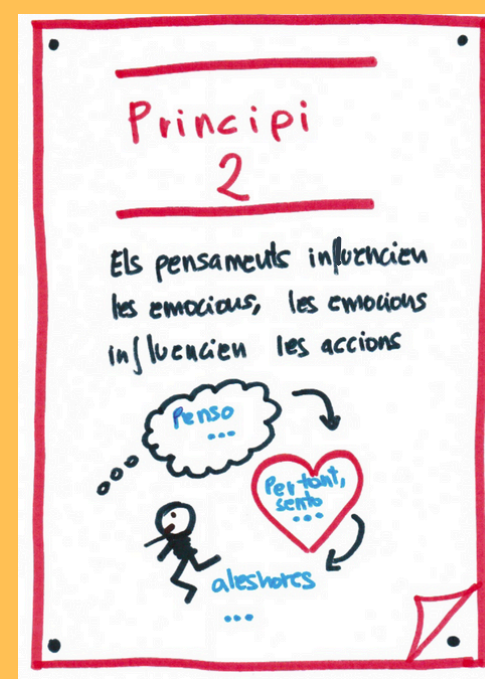
RECONEIXEMENT
RESPONSABILITAT
REPARACIÓ
NO **R**EITERACIÓ

El petit manual de l'enfocament restauratiu relacional

PRINCIPIS

PREGUNTES

Què ha passat? Què va passar?

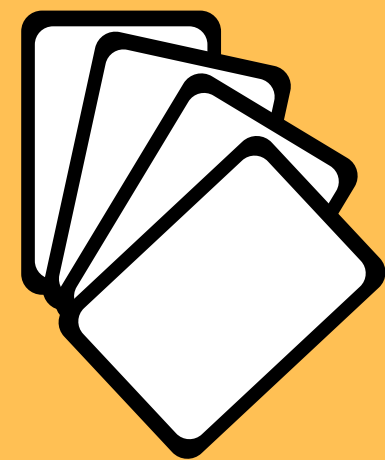
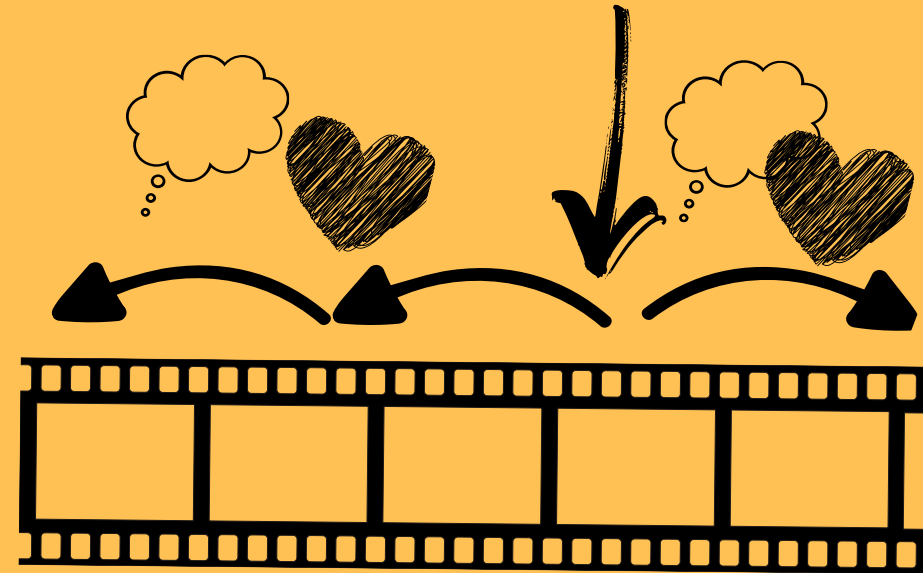
Què pensaves i, per tant, què senties?
(abans, durant, des d'aleshores i ara)

Qui ha estat afectat i com?
Què ha estat el més difícil per a tu?

Què necessites per tirar endavant (resoldre, reparar)?
Què necessites per sentir-te bé (reparada)?

Què pots fer (podem fer) per donar resposta a les necessitats (i reparar)? Què pots fer per posar les coses al seu lloc?

TÈCNiques

SMART

PROCESSOS

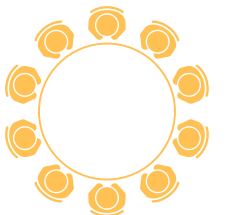
REFLEXIÓ
RESTAURATIVA

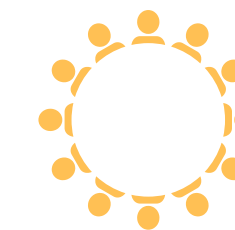
ESCOLTA I
CONVERSES
RESTAURATIVES/
CNV

REUNIONS
RESTAURATIVES
FORMALS I
INFORMALS

CERCLES DE
RESOLUCIÓ DE
PROBLEMES A
L'AULA/CENTRE AMB
LES PREGUNTES
RESTAURATIVES

FASES DE TOT PROCÉS RESTAURATIU

ETAPES D'UN PROCÉS RESTAURATIU RESPONSIU

1

ETAPA PRÈVIA VALORACIÓ D'IDONEÏTAT, VIABILITAT I PREPARACIÓ DE LA TROBADA.

(DETERMINAR QUINA PRÀCTICA RESTAURATIVA ÉS ADIENT PER UNA SITUACIÓ CONCRETA, ENTREVISTES PRÈVIES, INDICADORS DE VIABILITAT I PREPARACIÓ DE LA TROBADA CONJUNTA)

2

REUNIÓ O TROBADA CONJUNTA

- FASE 1: BENVINGUDA
- FASE 2: ESCOLTEM-NOS
- TRANSICIÓ: CONNECTEM
- FASE 3: IDENTIFIQUEM NECESSITATS
- FASE 4: VIES DE SORTIDA
- FASE 5 TANCAMENT I CONCRECIÓ DEL SEGUIMENT

3

SEGUIMENT

SUPORT I SEGUIMENT DE LA TROBADA I ELS ACORDS, SI N'HI HA

1

FASE PRÈVIA DE VALORACIÓ DE VIABILITAT.

Indicadors de viabilitat.

2

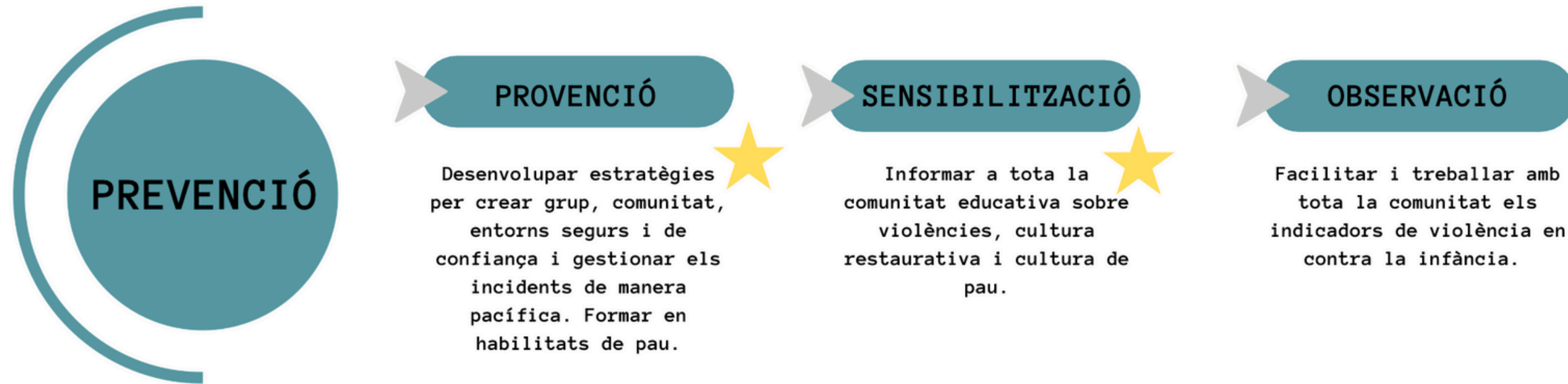
FASE DE REPARACIÓ/RESTAURACIÓ RELACIONAL

Inclou la pràctica restaurativa que s'ha valorat indicada a realitzar: trobada conjunta, acció de reparació, rr indirecta, etc.

3

FASE DE SEGUIMENT

ELEMENTS RESTAURATIUS EN EL CIRCUIT D'ACTUACIÓ DAVANT DE QUALSEVOL TIPUS DE VIOLÈNCIA EN L'ÀMBIT EDUCATIU

INTERVENCIÓ EDUCATIVA

FASES I RESPONSABLES

1

MESURES D'URGÈNCIA

Director/a amb la col·laboració del/la coordinador/a COCOBE

4

RECONeixEMENT, ACCEPTACIÓ I REPARACIÓ DEL DANY

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

2

PROTECCIÓ A L'ALUMNE/A

Director/a amb la col·laboració del/la coordinador/a COCOBE

5

PRÀCTIQUES RESTAURATIVES

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

3

CONCRECIÓ D'ACTUACIONS EDUCATIVES

Orientador/a o mestre de pedagogia terapèutica, EAP, tutor/a o coordinador/a COCOBE

6

SEGUIMENT I TANCAMENT DEL CAS

Director/a, tutor/a o coordinador/a COCOBE i famílies

Col·laboració i compromís de les famílies en totes les fases

RECURSOS

PÀGINA WEB DE CONVIVÈNCIA POSITIVA. SERVEI ESCOLA I FAMÍLIA

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA I ERG A L'XTEC

☰ Una comunitat educativa restaurativa i resilient

Marc restauratiu	La restaurativa a casa	Cercles
Principis i preguntes restauratives	Comunicació NoViolenta (CNV)	Petit manual ERG. Dossiers
Guia per al desplegament de l'ERG	Altres recursos	

Programa d'Innovació ERG →

Avaluació de la implementació del Programa Enfocament Restauratiu Global

Documents d'avaluació →

Enfocament Restauratiu Global

Des del Departament d'Educació partint de la necessitat de facilitar a tota la comunitat educativa estratègies per promoure un model d'escola que té cura de les persones individualment i col·lectiva ofereix un marc teòric i un banc de recursos basats en l'enfocament restauratiu per promoure la resiliència.

La finalitat d'aquest enfocament és la creació de vincles i comunitat, d'espais segurs i de confiança per compartir experiències, històries

✕ □ -

Direcció General d'Atenció a la Família
Subdirecció general de Suport a les Fam

convivència positiva

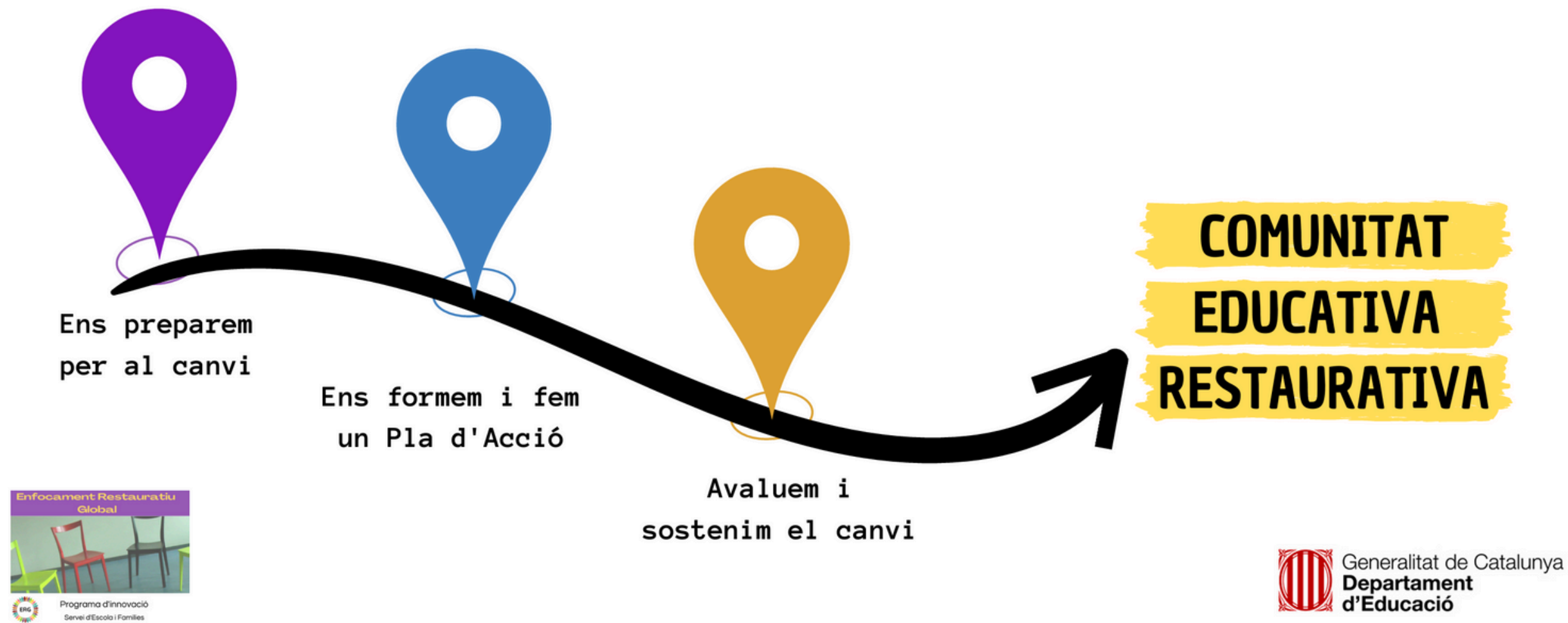
< >

www.encercle.cat i www.culturarestaurativa.com

Guia per al desplegament de l'Enfocament Restauratiu en l'àmbit educatiu

Cap a unes relacions amables i respectuoses

Font: Departament d'Educació.

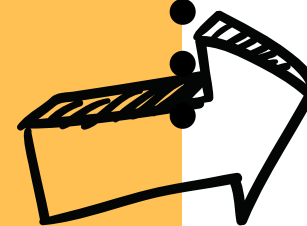
<https://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/una-comunitat-educativa-restaurativa-i-resilient/guia-per-al-desplegament-erg/Guia-per-al-desplegament-ERG.pdf>

CENTRE FORMATS A CATALUNYA

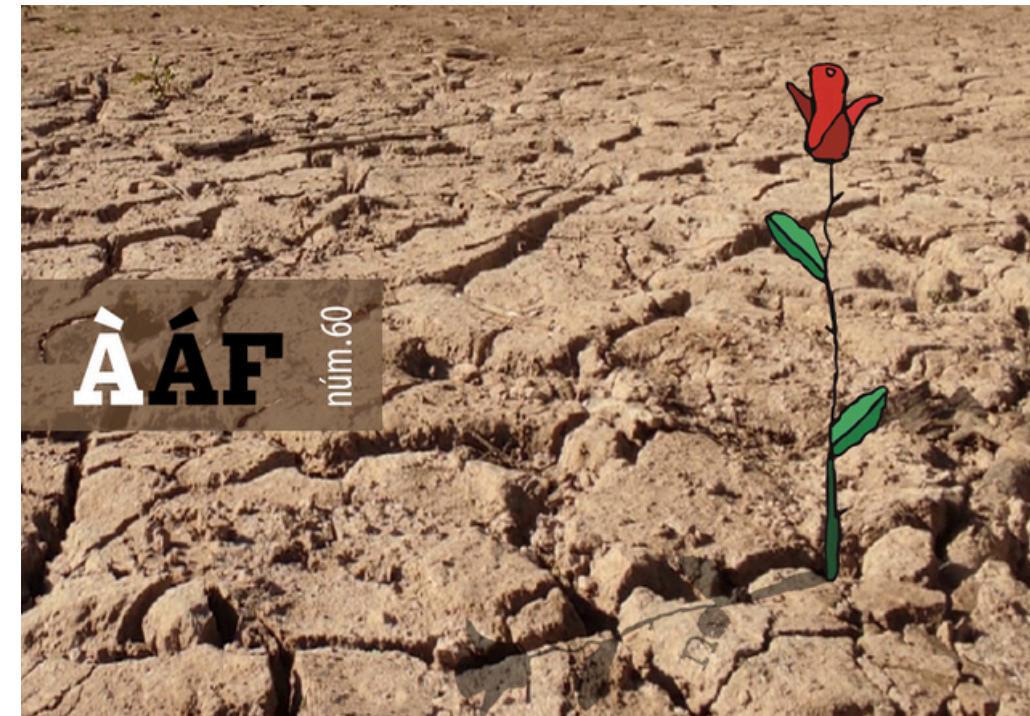
- 154 fins el curs 22-23 (dades finals)
- 245 fins el curs 23-24 (dades provisionals)
- Uns 4000 docents.

Des del 2017 al 2023:

- Es dissenya un programa de formació 20+10 h.
- Es forma a 112 professionals per ser formadors/es.
- S'elaboren materials (guia i manual).
- Es fa una primera avaluació del programa de formació (T.Bevington).
- Es crea una Xarxa de centres restauratius.
- Es crea el Programa d'Innovació en ERG (en endavant, PINNERG) que es publica en la Resolució EDU/653/2023.
- S'inclou en el nou protocol de violències i en la formació COCOBE.

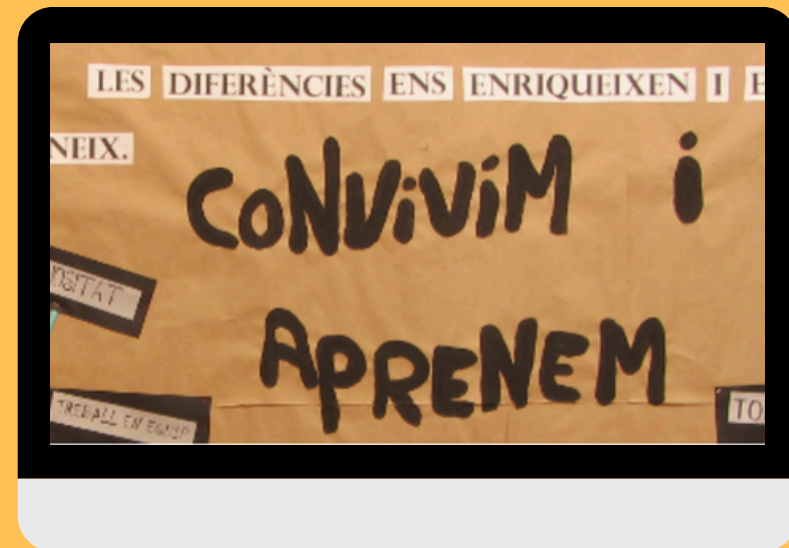
MONOGRÀFIC "Violències i Educació. Reptes i abordatges" Núm. 60 3a època. Revista Àmbits psicopedagogia i orientació.

- El desplegament de l'enfocament restauratiu global a l'àmbit educatiu a Catalunya: la concreció d'un model propi. Albertí i Cortés, M., Clar i Ballesteros, M., i Sanahuja i Nin; D.
- L'enfocament restauratiu global. Un canvi de mirada és possible. Montserrat Pedrol Llorinós (Directora de l'Institut Can Periquet de Palau-solità i Plegamans).
- Transformant la convivència escolar. El camí cap a un ambient respectuós i col·laboratiu a l'Àgora. Judith Garcia Pastor (Mestra i cap d'estudis de l'escola Àgora), M. Rosa Blasi Sanquirgo (Mestra i directora de l'escola Àgora).

EXPERIÈNCIES

ESCOLA ÀGORA

INSTITUT CAN PERIQUET

ENCUENTRO RESTAURATIVO RELACIONAL: VÍDEOS SALAS

INSTITUT SALVADOR SEGUÍ

ACOMPANYAMENT EMOCIONAL. CEB. PLA DE BARRIS BARCELONA

EVIDÈNCIES ESCOLAR

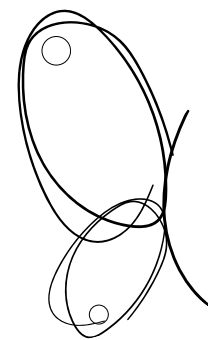
EN

L'ÀMBIT

- ***Incidents***
 - ***Violència i bullying***
 - ***Expulsions***
-
- ***Temps de docència***
 - ***Seguretat***
 - ***Sentiment de pertinença***
 - ***Clima***
 - ***Habilitats socials i relacionals***

CU.RE

Cultura Restaurativa Relacional

—○ Per un canvi en la gestió de les relacions, el conflicte i la convivència en general. Per l'erradicació de les violències.
Per la pau positiva.

Gràcies!

www.culturarestaurativa.com info@culturarestaurativa.com

